

سازمان تجارت جهانی (بخش دوم)

اصول اساسی سازمان تجارت جهانی (WTO)

سازمان تجارت جهانی (WTO) بر اساس اصول مشخصی فعالیت می‌کند که هدف آن‌ها ایجاد یک نظام تجاری بین‌المللی عادلانه، آزاد و غیرتبعیض‌آمیز است. این اصول به عنوان پایه و اساس روابط تجاری بین کشورهای عضو WTO عمل می‌کنند. در ادامه به تشریح هر یک از این اصول می‌پردازیم.

اصول اساسی سازمان تجارت جهانی

اصل شفافیت: WTO بر شفافیت در سیاست‌های تجاری تأکید دارد. به این معنا که هر عضو باید قوانین، مقررات و تعرفه‌های خود را به صورت روشن و قابل فهم برای سایر اعضا منتشر کند. این اصل به کاهش عدم قطعیت و افزایش پیش‌بینی‌پذیری در روابط تجاری کمک می‌کند.

اصل آزاد سازی تجاری: سازمان تجارت جهانی به دنبال کاهش تدریجی و برنامه‌ریزی شده تعرفه‌های گمرکی و حذف موانع غیرتعرفه‌ای است. هدف از این اصل، افزایش حجم تجارت جهانی و ایجاد رقابت سالم بین تولیدکنندگان مختلف است.

اصل عدم تبعیض: طبق این اصل اعضای سازمان تجارت جهانی معمولاً نمی‌توانند بین طرف‌های تجاری خویش تبعیض قائل شوند.

حل فصل اختلافات: WTO یک مکانیسم قوی برای حل و فصل اختلافات تجاری بین اعضا دارد. در صورتی که بین دو کشور عضو اختلاف تجاری ایجاد شود، آن‌ها می‌توانند با استفاده از این مکانیسم، اختلاف خود را به صورت مسالمت‌آمیز حل کنند.

اصل رفتار ویژه و متفاوت با کشورهای در حال توسعه: WTO یک مکانیسم قوی برای حل و فصل اختلافات تجاری بین اعضا دارد. در صورتی که بین دو کشور عضو اختلاف تجاری ایجاد شود، آن‌ها می‌توانند با استفاده از این مکانیسم، اختلاف خود را به صورت مسالمت‌آمیز حل کنند.

ارکان سازمان تجارت جهانی (WTO)

سازمان تجارت جهانی از چهار رکن اصلی تشکیل شده است که شامل موارد زیر می‌شود:

۱- کنفرانس وزیران

کنفرانس وزیران به عنوان بالاترین رکن سازمان تجارت جهانی، متشکل از نمایندگان تمامی اعضا است. این کنفرانس هر دو سال یکبار تشکیل جلسه می‌دهد و نخستین نشست آن در سنگاپور برگزار شد. اختیارات این کنفرانس شامل اجرای وظایف سازمان، اتخاذ تصمیم‌های لازم برای عملکرد بهتر آن، و بررسی توافق‌نامه‌های چندجانبه به درخواست اعضا است.

۲- شورای عمومی

شورای عمومی دومین رکن اصلی سازمان است که به مسائل روزمره و کارکردهای سازمان رسیدگی می‌کند. این شورا هر دو ماه یکبار در ژنو تشکیل جلسه می‌دهد و گزارش‌های خود را مستقیماً به کنفرانس وزیران ارائه می‌کند.

۳- شوراهای تخصصی

این شوراها وظیفه بررسی و نظارت بر توافق‌نامه‌های تخصصی سازمان را بر عهده دارند.

۴- کمیته‌ها

کمیته‌های اصلی سازمان شامل تجارت و توسعه، محدودیت‌های تراز پرداخت‌ها، و بودجه و مالی هستند. این کمیته‌ها بر اساس مصوبات شورای عمومی و موافقت‌نامه‌های چندجانبه فعالیت می‌کنند. علاوه بر این، کمیته‌های فرعی مانند تجارت محیط زیست و توافق‌نامه‌های منطقه‌ای نیز تحت نظارت شورای عمومی فعالیت دارند.

این ارکان در مجموع ساختار و عملکرد سازمان تجارت جهانی را هماهنگ و اجرایی می‌کنند.

تفاوت سازمان جهانی تجارت و مرکز تجارت بین الملل چیست؟

سازمان جهانی تجارت (WTO) و مرکز تجارت بین‌الملل (ITC) هر دو نهادهای مهمی در حوزه تجارت بین‌الملل هستند، اما نقش‌ها و وظایف متفاوتی دارند که در ادامه به بررسی آن‌ها خواهیم پرداخت:

ویژگی	سازمان جهانی تجارت (WTO)	مرکز تجارت بین‌المللی (ITC)
نقش اصلی	تنظیم قوانین و حل اختلافات	ارائه خدمات فنی و مشاوره‌ای
ماهیت	سازمان بین‌المللی	آژانس تخصصی سازمان ملل متحد
تمرکز	سطح کلان (سیاست‌گذاری، قوانین)	سطح خرد (بنگاه‌های اقتصادی، توسعه ظرفیت‌ها)
اعضا	کشورها	کشورها و سازمان بین‌المللی
ابزارها	توافق‌نامه‌ها، مکانیسم‌های حل اختلاف	آموزش، مشاوره، توسعه ظرفیت‌ها

